

(၂၀၁၆) ခုနှစ် ကမ္ဘာ့ခုခံအားကျဆင်းမှုကူးစက်ရောဂါတိုက်ဖျက်ရေးနေ့(ဗဟိုအဆင့်)အခမ်းအနားကျင်းပ

"အားလုံးလက်တွဲကာကွယ် အိပ်ချ်အိုင်ဗွီကူးစက်မှုအန္တရာယ်" ဆောင်ပုဒ်ဖြင့်ကျင်းပသော (၂၀၁၆)ခုနှစ် ကမ္ဘာ့ခုခံအားကျဆင်းမှုကူးစက်ရောဂါတိုက်ဖျက်ရေးနေ့ (ဗဟိုအဆင့်) အခမ်းအနားကို ဒီဇင်ဘာလ(၂)ရက်၊နံနက် (၁၀) နာရီတွင် နေပြည်တော်ရှိ ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနတွင် ကျင်းပသည်။

အခမ်းအနားတွင် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာမြင့်ထွေး ကအမှာစကားပြောကြားရာတွင် အိပ်ချ်အိုင်ဗွီ/ အေအိုင်ဒီအက်စ်ရောဂါကြောင့် သေဆုံးသွားသူများကိုအမှတ်ရစေရန်နှင့် ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများ၊ ကုလ သမဂ္ဂလက်အောက်ခံအဖွဲ့အစည်းများ၊ လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အိပ်ချ်အိုင်ဗွီပိုးရိုသူများ အပါအဝင် ပြည်သူ လူထုတစ်ရပ်လုံးမှ နိုးကြားတက်ကြွသည့် စိတ်ဓါတ်များဖြင့်ပူးပေါင်းပါဝင်ကာ ခုခံအားကျဆင်းမှု ကူးစက်ရောဂါကို ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး ပြဿနာအဖြစ်မှ လုံးဝကင်းစင်ပပျောက်သွားရန် ရည်ရွယ်၍ နှစ်စဉ် ဒီဇင်ဘာလရောက်တိုင်း ကမ္ဘာ့ခုခံအားကျဆင်းမှုကူးစက်ရောဂါတိုက်ဖျက်ရေးနေ့ အခမ်းအနားများကို ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းလုံး ကျင်းပခဲ့ပါကြောင်း၊

အိပ်ချ်အိုင်ဗွီ/အေအိုင်ဒီအက်စ်ရောဂါဖြစ်ပွားမှုကြောင့် ခွဲခြားနှိမ်ချဆက်ဆံခံရခြင်း၊ စိတ်ပိုင်း၊ လူမှုရေးပိုင်း၊ စီးပွားရေးပိုင်းဆိုင်ရာအခက်အခဲများကြုံတွေ့ရခြင်းအပြင် အိပ်ချ်အိုင်ဗွီ/အေအိုင်ဒီအက်စ်နှင့်ဆက်နွှယ်သော အခွင့် အရေးယူရောဂါများ (Opportunistic infections) ဖြစ်ပွားခြင်း၊ နာမကျန်းဖြစ်ခြင်းနှင့် သေဆုံးခြင်းများ ဖြစ်ပေါ်ရ ပါကြောင်း၊

ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာန၏ ဦးဆောင်မှုဖြင့် (၂၀၀၅) ခုနှစ်မှစတင်ကာ ခုခံကျကာလသားရောဂါ တိုက်ဖျက်ရေးစီမံချက်နှင့် မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများပူးပေါင်းကာ အိပ်ချ်အိုင်ဗွီ/ အေအိုင်ဒီအက်စ်လူနာများအား အေအာတီဆေးဖြင့် ကုသခြင်းကိုစတင်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါကြောင်း၊ (၂၀၁၁) ခုနှစ်မှစတင်ကာ နိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ ကမ္ဘာ့ ရန်ပုံငွေအဖွဲ့ (Global Fund)နှင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ တိုးမြှင့်ထောက်ပံ့မှုများကြောင့် အရှိန်အဟုန်မြှင့်ဆောင်ရွက်လာနိုင်ခဲ့ပါကြောင်း၊အကျိုးရလဒ်အနေဖြင့် လူနာများကိုပိုမိုကုသပေးနိုင်ခဲ့ပါကြောင်း၊

ယခုကဲ့သို့ လူနာများပိုမိုကုသပေးနိုင်ခြင်းသည် မြို့နယ်အဆင့် အေအာတီဆေးဆင့်ပွား ဆေးကုဌာနများ တိုးချဲ့ဖွင့်လှစ်ကာ အေအာတီဆေးကုသမှုလုပ်ငန်းများကို ပိုမိုလက်လှမ်းမီရရှိစေရန် ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပါကြောင်း၊ အိပ်ချ်အိုင်ဗွီပိုးရို/မရို သွေးစစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းများကိုလည်း တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိရာ ကျေးလက်ဒေသအောက်ခြေအထိရောက်ရှိစေရန် တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါကြောင်း၊

မူးယစ်ဆေးအကြောထဲထိုးသွင်းသူများအကြား အိပ်ချ်အိုင်ဗွီပိုးကူးစက်ခံရမှုအန္တရာယ်လျော့ချရေးအတွက် မူးယစ်ဆေးအစားထိုး မက်သာဒုန်းဆေးတိုက်ကျွေးခြင်းလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါကြောင်း၊ မိခင်မှ ကလေး သို့ အိပ်ချ်အိုင်ဗွီပိုးကူးစက်မှုမှကာကွယ်ခြင်းလုပ်ငန်းကို (၂၀၀၀)ခုနှစ်တွင် မြန်မာ-ထိုင်း နယ်စပ်ဒေသရှိ တာချီလိတ် နှင့်ကော့သောင်းမြို့နယ်တို့တွင် စတင်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါကြောင်း၊ ယခု(၂၀၁၆)ခုနှစ်တွင် မြို့နယ်အခြေပြု (Township

based PMTCT) ကို (၃၁၄)မြို့နယ်အထိတိုးချဲ့ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ပြီး၊ ဆေးရုံအခြေပြု(Hospital based PMTCT)ကို အိပ်ချ်အိုင်စီဗြစ်ပွားမှုနှုန်းမြင့်မားသော ကော့သောင်း၊ တာချီလိတ်၊ နမ့်ခမ်းစသည့် နယ်စပ်ဒေသ ခုတင်(၁၀၀)ဆေးရုံ (၅)ရုံနှင့် တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အသီးသီးရှိ ခုတင်(၂၀၀)နှင့်အထက် ဆေးရုံကြီး(၃၃)ရုံတို့တွင် ဆောင်ရွက်လျက် ရှိပါကြောင်း၊ လာမည့်(၂၀၁၇)ခုနှစ်တွင် တစ်နိုင်ငံလုံးလွှမ်းခြုံမှုရရှိအောင် ကျန်ရှိသော မြို့နယ်များတွင်လည်း တိုးချဲ့ သွားနိုင်ရန် စီစဉ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါကြောင်း၊

ခုခံအားကျဆင်းမှုကူးစက်ရောဂါဆိုင်ရာ စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုခြင်းလုပ်ငန်းများကို အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီ တိကျ ခိုင်မာသောသတင်းအချက်အလက်များရရှိနိုင်ရေးနှင့် ဆန်းစစ်လေ့လာနိုင်ရေးအတွက်လည်း ပိုမိုတိုးမြှင့် ဆောင်ရွက် သွားမှာဖြစ်ပါကြောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံ၏ တိုးတက်ပြောင်းလဲလာသောလက်ရှိအခြေအနေနှင့် လိုက်လျောညီထွေ ဖြစ်စေ ရန်အတွက် ခုခံအားကျဆင်းမှုကူးစက်ရောဂါတိုက်ဖျက်ရေးလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် အမှန်တကယ်လိုအပ် သည့်နေရာဒေသ၊ အမှန်တကယ်လိုအပ်နေသူများအတွက် ဝန်ဆောင်မှုများ လက်လှမ်းမီရရှိနိုင်ရေးဆောင်ရွက်သွား ရန်နှင့် အရင်းအမြစ်များကိုထိရောက်စွာအသုံးပြုနိုင်မည့်နည်းလမ်းများကို အသုံးပြု သွားမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊

ခုခံအားကျဆင်းမှုကူးစက်ရောဂါတိုက်ဖျက်ရေးလုပ်ငန်းအတွက်လမ်းပြမြေပုံအဖြစ်ရေးဆွဲထားသောတတိယ အကြိမ်မြောက် ခုခံအားကျဆင်းမှုကူးစက်ရောဂါဆိုင်ရာ အမျိုးသားမဟာဗျူဟာစီမံကိန်း(၂၀၁၆-၂၀၂၀)တွင်ဖော်ပြပါ ရှိသည့် လုပ်ငန်းစဉ်များအတိုင်း ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊

ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနနှင့် မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ၊ ပြည်သူများအားလုံး လက်တွဲပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ကြခြင်းဖြင့် ခုခံအားကျဆင်းမှုကူးစက်ရောဂါဆိုင်ရာ အဓိကရည်မှန်းချက်များဖြစ်သည့် အိပ်ချ်အိုင်စီဗြစ် ပွားမှု အသစ်မရှိစေရေး၊ ရောဂါပိုးရှိသူများ၊ ဝေဒနာရှင်များအား ခွဲခြားနှိမ်ချမှုကင်းစင်ရေး၊ လိုအပ်သော ဆေး ကုသမှုပြုစုကုသစောင့်ရှောက်မှုများ လက်လှမ်းမီရရှိကာ သေဆုံးမှုများလျော့ချရေးစသည့် ရည်မှန်းချက်များ ပြည့်မီ ပြီး အိပ်ချ်အိုင်စီဗြစ်ပွားမှုကင်းဝေးသည့် လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်ပေါ်ထွက်လာနိုင်ရန် ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့ပါသည်။

ယင်းနောက် ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေအတွင်းရေးမှူးချုပ်၏သဝဏ်လွှာအား ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ Country Representative, Dr. Jorge M Luna ကလည်းကောင်း၊ ကုလသမဂ္ဂအေအိုင်ဒီအက်စ်အစ်အစဉ်၏သဝဏ်လွှာအား UNAIDS Country Director, Mr. Eamonn Murphy ကလည်းကောင်းဖတ်ကြားသည်။

ထို့နောက်အိပ်ချ်အိုင်စီဗြစ်ပွားမှုကင်းစင်ရေးရည်မှန်းချက်များကို ကြံတွေ့ခဲ့ရသောအခက်အခဲများ၊ ဆေးရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ခဲ့မှုများနှင့် ၎င်း၏အတွေ့အကြုံများကို ဝေမျှပြောကြားသည်။ ယင်းနောက် ၂၀၁၆-ခုနှစ် ကမ္ဘာ့ခုခံအား ကျဆင်းမှုကူးစက်ရောဂါတိုက်ဖျက်ရေးနေ့အထိမ်းအမှတ် ပန်းချီ၊ ကာတွန်း၊ စာစီစာကုံးပြိုင်ပွဲများတွင်ဆုရရှိသော ကျောင်းသား/ကျောင်းသူများအား ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးနှင့် တာဝန်ရှိသူများက ဆုများပေးအပ်ချီးမြှင့်ကြပြီး ကမ္ဘာ့ ခုခံအားကျဆင်းမှုကူးစက်ရောဂါတိုက်ဖျက်ရေးနေ့ အထိမ်းအမှတ်ပြခန်းငယ်အား ကြည့်ရှုအားပေးကြသည်။

အခမ်းအနားအပြီးတွင် ခုခံအားကျဆင်းမှုကူးစက်ရောဂါကာကွယ်တိုက်ဖျက်ရေးလုပ်ငန်းများနှင့်ပတ်သက်၍ ဆောင်ရွက်နေမှုများကို တာဝန်ရှိသူများက သတင်း၊ မီဒီယာများအား အသိပေးရှင်းလင်းပြောကြားခဲ့သည်။

နစ်စဉ် ဒီဇင်ဘာ(၁)ရက်နေ့ကို ကမ္ဘာ့ခုခံအားကျဆင်းမှုကူးစက်ရောဂါတိုက်ဖျက်ရေးနေ့အဖြစ် သတ်မှတ်ကာ မြန်မာနိုင်ငံအပါအဝင် တစ်ကမ္ဘာလုံးတွင်ကျင်းပလျက်ရှိရာ ယခုနှစ်အတွက်ဆောင်ပုဒ်မှာ " အားလုံးလက်တွဲကာကွယ်၊ အိပ်ချ်အိုင်ဗွီကူးစက်မှုအန္တရာယ်" ၊ " HANDS UP FOR #HIVPREVENTION " ဖြစ်သည်။